

Til kommuner, jobcentre og a-kasser mv.

Styrelsen for
Arbejdsmarked
og Rekruttering

Vermundsgade 38
2100 København Ø
T: 72 21 74 00
E: star@star.dk

www.star.dk

J. Nr. 21/ /01951

Orientering om loven og bekendtgørelser, der udmøn- ter initiativet om omstilling for medarbejdere/ledige fra Aftale om erstatning mv. til minkavlerne og følge- erhverv berørt af COVID-19 fra januar 2021

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) vil med dette orienteringsbrev beskrive de nye regler om ret til uddannelse for personer, der har arbejdet i minkerhvervet eller følgeerhverv, inden for en pulje i 2021, som udmønster initiativet om omstilling for medarbejdere/ledige fra aftalen.

Reglerne fremgår af:

Lovforslag L 186. Der vedlægges link til folketingets hjemmeside:

https://www.ft.dk/ripdf/samling/20201/lovforslag/1186/20201_1186_som_vedtaget.pdf

Bekendtgørelse om ret til uddannelse for personer, der har arbejdet i minkerhvervet eller følgeerhverv inden for en pulje i 2021, og om administration m.v. af puljen. Der vedlægges kopi af bekendtgørelsen, som er sendt til retsinformation.

Bekendtgørelser om dagpenge, sygedagpenge, kontanthjælp mv. samt ny bekendtgørelse for ledighedsydelsesmodtagere og ressourceforløbsmodtagere. Bekendtgørelserne omhandler primært fravigelse af rådighedsforpligtelser i sygedagpengeopfølgning og i ydelsesreglerne, når ledige deltager i tilbud om uddannelse under puljen.

Loven og bekendtgørelserne træder i kraft den 23. marts 2021, og offentliggøres på retsinformation: www.retsinformation.dk.

I det følgende beskrives den nye ret til tilbud om uddannelse inden for en pulje emneopdelt.

Efter beskrivelserne er der tilføjet evt. henvisninger til reglerne i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (LAB) og bekendtgørelsen om ret til uddannelse for personer, der har arbejdet i minkerhvervet eller følgeerhverv inden for en pulje i 2021, og om administration m.v. af puljen (bekendtgørelsen) samt andre love/bekendtgørelser.

Personer med ret til tilbud om uddannelse inden for puljen

Målgruppen

Målgruppen er følgende personer omfattet af LAB § 6: Dagpengemodtagere, kontanthjælps- og uddannelseshjælpsmodtagere, overgangsydelsesmodtagere (uden for introduktionsprogrammet), sygedagpengemodtagere og personer i jobafklaringsforløb, som ikke er i et ansættelsesforhold eller driver selvstændig virksomhed, personer i ressourceforløb, ledighedsydelsesmodtagere, revalidender, førtidspensionister, selvforsørgende ledige samt unge under 18 år med behov for en uddannelses- og beskæftigelsesfremmende indsats.

(LAB § 97 b, stk. 1.)

Forudgående arbejde i minkerhvervet eller følgeerhverv

Personen skal have arbejdet i minkerhvervet eller følgeerhverv i hele eller dele af perioden fra og med den 1. januar 2020 til og med den 22. marts 2021, og personen på tro og love skal erklære, at personen har arbejdet i et af disse erhverv i hele eller dele af perioden.

Der stilles ikke krav om, at personen er blevet ledig i perioden 1. januar 2020-22. marts 2021. Personen kan fx blive ledig senere.

Eks: En lønmodtager har arbejdet i et følgeerhverv siden den 1. juli 2020, og bliver opsagt fra arbejdet til fratrædelse den 1. juli 2021 og bliver herefter bliver ledig og omfattet af målgruppen.

Da personen har arbejdet i erhvervet siden 1. juli 2020, har pågældende arbejdet i erhvervet i en del af perioden 1. januar 2020-22. marts 2021.

Der stilles heller ikke krav til længden af eller timetal for arbejdet inden for perioden, eller til om personen har arbejdet som lønmodtager, selvstændig eller som medhjælpende/medarbejdende ægtefælle. Dvs. at f.eks. minkavlere, som er blevet ledige og er omfattet af målgruppen, også vil have ret til tilbud om uddannelse på samme måde som lønmodtagere, der har arbejdet inden for minkerhvervet eller følgeerhverv, og som er blevet ledige og er omfattet af målgruppen.

Personen kan også have haft et andet arbejde efter sit arbejde i minkerhvervet/følgeerhverv, så længe personens har arbejdet i minkerhvervet/ følgeerhverv i hele eller dele af perioden fra og med den 1. januar 2020 til og med den 22. marts 2021.

Personer, der først begynder at arbejde i minkerhvervet/følgeerhverv den 23. marts 2021 eller senere, f.eks. i april måned 2021, har ikke ret til tilbud om uddannelse.

(LAB § 97 b, stk. 3)

Definition på minkerhvervet/følgeerhverv og tro- og loveerklæring

Definitionen på minkerhvervet eller følgeerhverv følger aftalen om erstatning mv. til minkavlere og følgeerhverv berørt af COVID-19 fra januar 2021.

Minkerhvervet omfatter minkproducenter/minkfarme beliggende i Danmark.

Følgeerhverv omfatter virksomheder, hvor over halvdelen af virksomhedens omsætning i 2017-19 skal hidrøre fra handel med danske minkproducenter, og hvor virksomhedens produktion ikke umiddelbart kan omlægges til anden aktivitet. Kravet om, at over halvdelen af virksomhedens omsætning skal hidrøre fra handel med dansk minkproduktion fraviges dog i følgende tilfælde:

- 1) Udlejning af staldkapacitet til dansk minkavl, hvor der er de nødvendige miljøtilladelser m.v. til minkavl.
- 2) Pelserier, der betjener danske minkavlere, hvor pelseriet indgår i en virksomhed, hvor der også drives minkavl i Danmark.

Følgeerhverv kan f.eks. være fodercentraler, pelserier, produktionsenheder til diverse materiel, autoværksteder til vedligehold af maskineri, minkforarbejdningsvirksomheder og minkauktionshuse.

Hvis en person er tvivl om, hvorvidt personen har arbejdet som lønmodtager inden for et følgeerhverv, må personen henvende sig til den virksomhed, hvor personen var ansat, for at afklare dette. Personen har også mulighed for at bede jobcenteret om hjælp.

STAR har udarbejdet en tro- og loveerklæring, som jobcentrene kan bruge som dokumentation for personens erklæring om arbejde i mink/følgeerhverv. Den vil ligge tilgængelig på STAR's hjemmeside.

(LAB § 97 b, stk. 3, og bekendtgørelsen § 2)

Ret til tilbud om uddannelse mv.

Uddannelser mv.

Målgruppen har *ret* til uddannelse og visse andre forløb inden for en pulje i perioden fra og med den 23. marts 2021 til og med den 31. december 2021. Tilbuddet skal være bevilget senest den 31. december 2021 og påbegyndes inden den 1. april 2022.

Der er ret til:

- 1) Tilbud om *ordinær uddannelse* efter LAB § 90.
- 2) Tilbud om *uddannelse* i form af øvrig vejledning og opkvalificering efter LAB § 91.
- 3) Tilbud om *realkompetencevurderinger* og tilbud om *jobsøgningskurser* efter LAB § 91.

Et tilbud om uddannelse i form af øvrig vejledning og opkvalificering, betragtes som uddannelse, hvis forløbet giver kompetencer inden for et eller flere fagområder.

Der er ikke begrænsninger for typer, varighed og antal af uddannelser, som personen har ret til. Og retten gælder uanset, om det er offentlige eller private udbydere i Danmark – og uden noget prisloft. Personens ret til tilbud om uddannelse er alene begrænset af puljen, dvs. at der er midler inden for puljen til jobcenterets køb af uddannelsen.

Det kan fx være en hel eller en del af en erhvervsuddannelse eller videregående uddannelse, fx universitetsuddannelse, AMU-kurser, uddannelser/kurser hos private udbydere, partsafklarede og skræddersyede opkvalificeringsforløb og uddannelser rettet mod den grønne omstilling.

Derimod kan der ikke gives tilbud om andre forløb, som ikke kan anses for uddannelse, eller som må anses for fritidsaktiviteter under puljen. Der kan der f.eks. ikke gives tilbud om vejlednings- og afklaringsforløb, særligt tilrettelagte forløb, højskoleophold og kurser på aftenskole.

I forhold til retten til tilbud om realkompetencevurderingerne, skal de udføres af de uddannelsesinstitutioner, der er godkendt til at udbyde realkompetencevurderinger inden for enten almen voksenuddannelsesområdet (VUC), arbejdsmarkedsuddannelsesområdet (AMU), erhvervsuddannelsesområdet (EUD/EUV/ EUX) eller videreuddannelsessystemet for voksne.

Da der er tale om en ret til at få tilbud om uddannelse, realkompetencevurderinger og jobsøgningskurser, skal jobcenteret *ikke* fortage en vurdering af, om tilbuddet er den rigtige indsats for personen. Det betyder også, at reglerne om de overordnede betingelser for tilbud og om begrænsninger ifht. studie- og erhvervskompetencegivende uddannelser til unge ikke finder ikke anvendelse.

Personen skal selv henvende sig om de uddannelser mv., som personen ønsker at få bevilget under sin ret til tilbud om uddannelser mv., men jobcenteret skal i overensstemmelse med de almindelig regler hjælpe og vejlede personer i målgruppen om retten til tilbud. Jobcenteret kan i den forbindelse også hjælpe personen med at tilrettelægge uddannelsesforløb og med kontakten til uddannelsesstederne mv.

Det bemærkes, at personen ikke har en ret over for uddannelsesstederne. Personen skal dermed opfylde de almindelig betingelser for optagelse m.v. på uddannelsesinstitutioner og private uddannelsessteder.

(LAB § 97 b, stk. 1, 6, 7 og 8 og bekendtgørelsen § 3)

Ret til at fortsætte tilbuddet ved ydelses-/målgruppeskift

Personen har ret til at fortsætte sit tilbud ved ydelseskift og overgang til en anden målgruppe i LAB.

Dermed vil personen have mulighed for at kunne færdiggøre den uddannelse, som personen er påbegyndt under puljen.

Retten til at fortsætte tilbuddet giver ikke i sig selv ret til en forsørgelsesydelse. Ved ydelseskift fortsættes tilbuddet på den ydelse, som personen er berettiget til efter ydelses- og målgruppeskift. Hvis personen ikke har ret til en ydelse efter ydelseslovgivningen, vil personen kunne færdiggøre uddannelsen på su, hvis personen har ret til det, eller som selvforsørgende, dvs. uden ydelse.

Hvis personen får en uddannelsesaftale med en arbejdsgiver, vil pågældende kunne fortsætte uddannelsen som voksenlærling, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

(LAB § 97 b, stk. 6)

Mentorstøtte, hjælpemidler og befordringsgodtgørelse

Jobcenteret kan bevilge mentor og give tilskud til hjælpemidler i forbindelse med tilbuddene efter de almindelige regler i kapitel 26 og 27 i LAB.

Jobcenteret og a-kasser (for egne medlemmer) udbetaler befordringsgodtgørelse under tilbuddene efter de almindelige regler i LAB kapitel 27.

(LAB kapitel 26 og 27)

Frivillighed, rådighed og forholdet til den øvrige indsats mv. under tilbud om uddannelse mv.

Frivillighed og fritagelse for rådighed for andre tilbud og jobsøgning mv. under tilbuddet

Tilbud om uddannelse mv. under puljen er en *ret* for personen, og tilbuddet er frivilligt for personen.

Personen kan dermed sige nej til et tilbud om uddannelse under puljen, og kan undlade at påbegynde eller deltage i tilbuddet og kan ligeledes ophøre med tilbuddet uden sanktioner efter ydelsesreglerne i henholdsvis lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. for dagpengemodtagere, lov om sygedagpenge for sygedagpengemodtagere og lov om aktiv socialpolitik for de øvrige målgrupper.

Da tilbuddet er en ret for personen, er personen under tilbuddet også fritaget fra pligten til at deltage i andre tilbud, herunder tilbud som allerede er påbegyndt.

Tilbuddet går dermed forud for andre tilbud, og personen har ikke har pligt til at deltage i andre tilbud i perioden, hvor personen deltager i uddannelsestilbuddet.

Deltager personen allerede i et andet tilbud på det tidspunkt, hvor uddannelsestilbuddet skal begynde, skal jobcenteret derfor sørge for, at tilrettelægge indsatsen og dermed flytte eller ændre det andet tilbud, så personen kan deltage i uddannelsestilbuddet. Hvis jobcenteret ikke har tilrettelagt indsatsen, så personen kan deltage i uddannelsestilbuddet, vil personen kunne undlade at påbegynde eller deltage i det andet tilbud i den periode, hvor personen er i uddannelsestilbud.

For unge med et uddannelsespålæg, der ønsker at anvende deres ret til et uddannelsestilbud, skal jobcenteret tilrettelægge indsatsen og ved behov justere i uddannelsespålægget, så personen kan få bevilget og deltage i uddannelsestilbuddet.

Personen er under uddannelsen fritaget fra pligten efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om aktiv socialpolitik til at være aktivt jobsøgende og stå til rådighed for henvist arbejde. Dermed stilles der ikke krav om, at personen skal søge eller tage job, mens personen deltager i uddannelsen.

(LAB § 97 b, stk. 4 og 5)

[Ind med AOC1 og YPOCs bidrag om sygedagpengeopfølgning og ydelsesregler mv.]

Deltagelse i kontaktforløbet/opfølgingsforløbet

De almindelige regler om bl.a. cv, cv-samtaler, tilmelding som arbejdssøgende, jobsamtaler under kontaktforløbet og opfølgningssamtaler, vil fortsat være gældende for personen – også under deltagelse i tilbuddet om uddannelse mv.

Under tilbuddet kan jobsamtaler og opfølgningssamtaler holdes telefonisk, digitalt eller pr. brev.

(LAB kapitel 6, 7 og 8 og lov om sygedagpenge kapitel 6)

Forholdet til a-kasseforsøget

Der er ikke ændret i reglerne om a-kasseforsøget.

Medlemmer af a-kasser, som er omfattet af a-kasseforsøget, vil dermed fortsat være omfattet af forsøget.

Når personen skal bruge sin ret til tilbud om uddannelse mv. skal personen henvende sig til jobcenteret, som skal give tilbuddet.

A-kasserne i a-kasseforsøget vil kunne vejlede og hjælpe deres medlemmer med at finde uddannelser og med kontakten til jobcenteret, så de kan bruge deres ret til tilbud om uddannelse mv.

A-kasserne kan endvidere - på samme måde som jobcentre - holde jobsamtaler digitalt m.v., når deres medlemmer deltager i uddannelse mv.

(Bekendtgørelse om forsøg med mere ansvar til arbejdsløsheds-kasser)

Puljeadministrationen

Refusion for tilbuddet, jobcentrenes betaling for tilbuddet, herunder tilbud der fortsætter efter 2021

Der er afsat en pulje på 50 mio. kr. til uddannelsestilbud i 2021, dog minus afsatte midler til it-udgifter og puljeadministration i STAR.

Inden for den afsatte pulje refunderer staten 100 pct. af en kommunes udgifter til tilbuddet, herunder udgifter til et fortsat tilbud, hvis personen skifter målgruppe.

Kommunerne kan således med midlerne fra puljen få dækket 100 pct. af deres udgifter til køb af uddannelser, realkompetencevurderinger og jobsøgningskurser, herunder udgifter til et fortsat tilbud efter målgruppeskift.

Jobcentrenes betaling for uddannelser mv. til de offentlige og private uddannelsessteder/kursussteder sker på samme måde som ved betaling for andre tilbud om vejledning og opkvalificering efter kapitel 14 i LAB.

Hvis personen har ret til uddannelse, der fortsætter efter 2021, skal jobcenteret under puljen afsætte et beløb svarende til *det samlede beløb*, der skal betales for ud-

dannelsen til uddannelsesstedet, uanset om betalingen til uddannelsesstedet forfalder i 2021 eller de efterfølgende år. Det samme vil gælde for private uddannelser/kurser.

(LAB § 97 b, stk. 6 og 8, og § 196 b og bekendtgørelsen § 4)

Fordeling og tilsagn under puljen

Puljen administreres af STAR.

STAR fordeler og udmelder hovedparten af midlerne i puljen (40 mio. kr.) som tilsagn om tilskud til kommunerne hurtigst muligt efter den 23. marts 2021. Den resterende del af bevillingen tilbageholdes i en central reserve.

Tilsagnene fordeles på baggrund af kommunernes historiske andel af lønmodtagere inden for minkerhvervet. Alle kommuner får udmeldt et minimumsbeløb på 200.000 kr.

Inden der gives tilsagn, skal kommunerne aktivt tilkendegive, hvor stor en del af den fordelte bevilling, de forventer at kunne anvende. Kommunerne kan endvidere angive, hvis de forventer at kunne anvende mere end den fordelte bevilling. Der gives tilsagn om tilskud på baggrund af kommunernes tilkendegivelser.

STAR kan løbende foretage udmelding af reserven og genudmelding af eventuelt mindreforbrug på puljen til kommunerne frem til og med 31. december 2021.

Kommuner vil dermed i løbet af året kunne søge om midler i den centrale reserve. Inden der gives tilsagn skal kommunerne aktivt tilkendegive deres forventede udgiftsbehov.

I september 2021 afgiver STAR tilsagn om tilskud for de resterende midler i puljereserven samt eventuelt mindreforbrug på puljen til kommunerne.

Her skal kommunerne også aktivt tilkendegive, hvor stor en del af den fordelte bevilling, de forventer at kunne anvende. Kommunerne kan endvidere angive, hvis de forventer at kunne anvende mere end den fordelte bevilling.

STAR giver tilsagn om tilskud på baggrund af kommunernes tilkendegivelser og tidligere forbrug.

Reglerne om udbetaling, regnskab og revision af tilskud mv. følger de gældende retningslinjer på området. Kommuner, der har fået tilsagn om tilskud, har mulighed for halvårligt at få udbetalt tilskud på baggrund af regnskab for afholdte udgifter.

(Bekendtgørelsen §§ 5-9)

Understøttelse af og opfølgning på uddannelsesindsatsen under puljen

Det er vigtigt, at uddannelsesindsatsen under puljen sættes hurtigt i værk, og at den enkelte får en håndholdt hjælp med det samme.

Jobcenteret skal derfor hjælpe og vejlede den enkelte med henblik på evt. afklaring af uddannelsesmuligheder og kontakt til uddannelsessteder samt give ønskede tilbud hurtigst muligt.

STAR og STAR's Arbejdsmarkedskontorer (AMK) vil derfor også løbende understøtte og følge op på uddannelsesindsatsen under puljen.

Opstartsseminar og kvartalsvise møder i AMK

AMK inviterer alle kommuner til opstartsseminar, hvor ordningen og dens administrationsmodel gennemgås.

Her vil der blive lagt vægt på, at der skal en fleksibel og hurtig administration, herunder at der højst bør være syv dages sagsbehandlingstid, fra en person henvender sig om et specifikt uddannelsesforløb, og indtil det bevilliges.

Der vil endvidere blive holdt kvartalsvise møder med jobcentrene, hvor der følges op på indsatsen, herunder på forbruget af puljen.

Såfremt kommuner har udfordringer med udmøntningen bistår AMK med individuel vejledning. Derudover inviterer AMK de faglige organisationer og a-kasser til regionale møder for at sikre, at de kender til puljen og kan vejlede deres medlemmer i at benytte rettigheden.

IT-registreringer af og opfølgning på aktiviteten under puljen

Med henblik på at kunne følge op på antal og typer af uddannelses tilbud, som personerne deltager i under puljen, skal jobcentrene registrere uddannelsesaktiviteten under puljen separat med bevillingsramme: id 18. Pulje til uddannelse m.v. til personer der har arbejdet i minkerhvervet eller følgeerhverv.

For at it-understøtte, at personer, der deltager i uddannelse under puljen, er fritaget for en række rådighedsforpligtelser er der desuden etableret en ny fraværskode i de statslige it-systemer samt i jobcentrets og arbejdsløshedskassers it-systemer.

STAR forventer på baggrund af IT-registreringerne at følge overordnet op på aktiviteten inden for puljen.

Venlig hilsen

Josina Moltesen
Kontorchef i Arbejdsmarkedspolitisk Center 2